

Examensarbete 15 hp

Lärarexamen

2010

Jacob Johannesson

Inspelning för reflektion

Handledare: Viveka Hellström

Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Innehåll

INLEDNING	2
LITTERATUR OCH TIDIGARE FORSKNING	2
SYFTE	4
METOD	5
Urval	5
Låtval	5
GENOMFÖRANDE	6
Presentation av deltagarna.....	6
Lektionernas genomförande.....	6
Teknisk utrustning och inspelning av trummor.....	7
Efterarbete.....	8
RESULTAT	9
Lektion nr 1 - Patrik.....	9
Lektion nr 2 - Patrik.....	12
Lektion nr 1 - Kalle.....	15
Lektion nr 2 - Kalle.....	17
DISKUSSION	21
Framtida forskning.....	26
REFERENSLISTA	27
BILAGA 1	28

Inledning

Under mina år som student på Kungliga Musikhögskolan i Stockholm har jag flera gånger fått tips från lärare om att spela in mig själv vid t.ex. konserter, repetitioner och övning, för att på så sätt bilda mig en uppfattning om mitt eget spel.

Under det senaste året har jag börjat bygga upp en liten inspelningsstudio ("hemmastudio") i min repetitionslokal. Hemmastudion gör det möjligt för mig att spela in repetitioner med de orkestrar jag spelar med, min egen övning samt att spela in musik för demoskivor. Jag upplever min hemmastudio som en bra plattform för kreativt skapande, inspiration, analys och dokumentation. Inspelningsmomentet har fått en allt större plats i min egen övning eftersom jag upplever att jag på så sätt får en bättre insikt i hur jag spelar och vilka som är mina starka respektive svaga sidor. Jag har även börjat använda inspelning som en del i min undervisning, dels genom att skapa klingande bakgrunder till mina elevers övningar, dels genom att spela in när jag förebildar deras övningar men också till att spela in elevernas eget spel för att på så sätt gemensamt kunna analysera deras spel efteråt.

Jag vill nu ägna min uppsats till att ta reda på mer om hur man praktiskt skulle kunna använda inspelningsteknik som en del i undervisningen.

Litteratur och tidigare forskning

Det framgår av den litteratur jag har studerat att inspelning kan användas i musikundervisning för att fylla olika syften. Inspelning kan bl.a. användas för att: dokumentera t.ex. konserter, dokumentera hela lektioner för att användas som stöd för minnet, som underlag för utvärdering av elevens prestationer och utveckling, som underlag för självreflektion hos eleven.

Det kan finnas försvårande omständigheter vid användandet av inspelningsteknik så som tekniska problem eller att eleven blir nervös osv. Jag kommer här att redogöra för såväl de fördelar som de nackdelar, med att använda inspelningsteknik i musikundervisningen, som omnämns i litteraturen.

Tommy Strandberg (2007) skriver i sin avhandling *"Varde ljud! - Om skapande i skolans musikundervisning efter 1945"* att man i musikundervisning kan stärka känslan av gemenskap och samhörighet genom arbeta mot ett gemensamt mål, t.ex. en konsert eller en skivinspelning. Ett sådant mål kan stärka motivationen hos eleverna och bidra till ett mer intensivt och koncentrerat förarbete. Det kan kännas mer motiverande att på detaljnivå arbeta med ett stycke när man vet att man snart ska få framföra det inför en publik eller föreviga musiken på en CD-inspelning. Ofta dokumenteras sådana framträdanden med videokamera eller ljudinspelning (en CD-inspelning kan vara både målet och en klingande dokumentation).

När det gäller inspelningar av elevernas musicerande i skolmiljöer är det ofta som dessa

är projektets mål eller examination och inspelningen blir då en dokumentation av det slutgiltiga resultatet. Eleverna kan då upptäcka brister i sitt framförande, speltekniska eller arrangemangsmässiga, brister som ofta är så inövade att de kan vara svåra att snabbt rätta till. Nestander (2007) beskriver i sitt examensarbete *"Inspelning som pedagogiskt verktyg"* sina erfarenheter av arbete med studenter vid Umeå universitet åren 1998-2005, där studenterna avslutar sina projekt med en inspelning. Många av studenterna har efteråt önskat att de på ett tidigare stadium i projektet kommit igång med studioarbetet för att få en bättre förståelse för vad som krävs för att nå ett lyckat resultat.

Att som elev visa prov på ett reflekterande förhållningssätt har blivit allt viktigare i den moderna skolan. I kriterierna för betyget "Mycket Väl Godkänd" i kursen instrument/sång nivå 1 på gymnasiet estetiska program återfinns följande formulering: "Eleven analyserar sitt musicerande och omsätter på ett personligt sätt kursens innehåll i eget musicerande." (www.skolverket.se). Inspelning kan vara ett bra hjälpmedel för att tydliggöra för sig själv hur ens musik och framförandet av den verkligen låter. Upplevelsen man har under själva framförandet av musiken kan ibland skilja sig stort från upplevelsen man får när man lyssnar på det inspelade materialet efteråt. En inspelning kan ge en mer objektiv bild av musiken och att det kan vara lättare att höra vad som behöver förändras om man får lyssna på sig själv på en inspelning i stället för att behöva analysera sitt spel enbart under själva framförandet. Detta framkommer i examensarbetet *Inspelning för utveckling* från 2009 där Grenholm studerat musiklärares syn på inspelning som ett verktyg i instrumentalundervisning.

Att spela in t.ex. repetitioner skulle kunna ha stor positiv inverkan på utvecklingen av ensemblen och musiken. Inspelningarna skulle kunna fungera som referensmaterial för musikerna som utifrån dessa själva skulle kunna skapa sig en bild av vad de bör förbättra eller förändra till nästa repetition. (Se Nestander, 2007.) Eleverna kan med hjälp av det inspelade materialet analysera sitt eget spel, vilket möjliggör att eleven själv kan komma med förslag till förbättringar och läraren behöver inte hela tiden vara den som påtalar brister eller bestämmer nästa steg. (Se Grenholm, 2009.)

Berrio Garcia, Järnland och Ottosson skriver i sitt projektmaterial *Hjälp till realistisk självbild i instrumentalundervisningen*, där de aktivt använt inspelningsutrustning i undervisningen med elever, att det vid samtal och analys av elevens framsteg, eller brist på sådana, kan vara positivt att både eleven och läraren har samma klingande material att reflektera över. (Berrio Garcia, Järnland & Ottosson, 2008.) Att använda elevinspelningar som dokumentation av elevens utveckling nämns också av Grenholm (2009). Sådana inspelningar skulle kunna vara en del av en elevportfolio. Portfolio användes ursprungligen inom reklam och fotoindustrin och portföljen innehåller alster som visade på ens kunskaper och tidigare erfarenheter. Inom skola och utbildning vill man med portföljmetoden visa både elevens kunskap och elevens process och utveckling fram till den. Portföljmetodiken bygger på att eleven lär sig att "se på, reflektera över och kritiskt värdera sitt eget arbete", skriver Lars Lindström (2006) i antologin *Pedagogisk bedömning* (s. 159). Mourau och Wretman (2005) understryker detta i *Boken om pedagogerna* (Forssell, 2005) och menar att en portfolio inte ska användas för att samla på sig arbeten utan till att ge eleverna möjlighet att träna sig på att reflektera över de arbeten som eleven vill ska ingå i sin portfolio. De skriver vidare: "Med en processportfolio läggs fokus på processen och inte enbart på den färdiga produkten." (s. 244.)

Horneman och Jansson har utvecklat en portfolio som de tror skulle kunna användas för att stimulera elevernas eget reflekterande kring sitt eget trumspel och de uppgifter de får på spellektionerna. I portföljen samlas eleverna skriftliga reflektioner över t.ex. övningar som genomförts och på så sätt synliggörs eleverna tankar och upplevelser för såväl eleven som läraren. (Horneman & Jansson, 2007.)

En försvårande omständighet kring användandet av inspelning under lektionstid kan vara den tekniska apparatur som krävs. Det finns en viss risk att den tekniska utrustningen kan börja krångla eller rentav går sönder. Om man som lärare dessutom undervisar i flera olika undervisningsrum under en och samma dag, kan det vara svårt att flytta med sig inspelningsutrustningen och kanske finns det inte tid att rigga upp inspelningsutrustningen inför varje lektion, något som också Grenholm märkte i sin undersökning. Men det finns i dagsläget en stor flora av olika inspelningsapparaturer, allt från avancerad apparatur med flerkansalsinspelning till enkla diktafoner. Även en vanlig mobiltelefon kan i många fall räcka långt då de allra flesta har en inbyggd inspelningsfunktion och äger man en bärbar dator kan man från internet ta del av flera inspelningsprogram helt gratis. (Grenholm, 2009, s.4.)

Schenk skriver i metodikboken "*Spelrum*" om problemet med barn som inte vill delta i konserter och uppspel. Kanske att samma sak kan gälla barn som inte vill delta i en inspelningsituation:

Vår attityd till att själva göra misstag är i alla sammanhang, och i synnerhet i samband med uppspelningar, avgörande för elevernas utveckling av en sund inställning till att spela för andra och till sitt musicerande överhuvudtaget (Schenk, 2000, s. 160).

Ovanstående undersökningar pekar alltså på styrkorna men också eventuella problem med att använda inspelning som en integrerad del av undervisningen. Att praktiskt pröva metoden och utvärdera resultatet kan ge större kunskaper om huruvida metoden fungerar i en riktig undervisningssituation.

Ett tänkbart sätt att dokumentera metoden är att göra videoobservationer från en undervisningssituation. I "*Det värderande ögat*" skriver Björndal (2005) att det framför allt finns två klara fördelar med att använda videoinspelning vid observationer av undervisningssituationer där man själv medverkar. Den första är att man, som han uttrycker det, kan "konservera observationer av ett pedagogiskt ögonblick som annars skulle gå förlorat och aldrig bli registrerat" (Björndal, 2005, s. 72.). Den andra är att en videoupptagning innehåller en stor mängd information och en stor rikedom av detaljer vilket gör att man troligen ser nya saker varje gång videoupptagningarna studeras. Björndal skriver också att videoupptagningar kan vara speciellt effektiva för att skaffa sig bättre självkänedom och att de kan ge en bättre förståelse för hur man uppfattas av andra eftersom man med hjälp av video kan betrakta sig själv utifrån.

Syfte

Jag vill med det här arbetet undersöka hur jag som instrumentallärare praktiskt kan använda mig av inspelningsteknik som ett pedagogiskt verktyg i trumsetsundervisning.

Jag utgår ifrån följande frågeställningar:

Hur kan inspelning användas som ett verktyg för utvärdering, reflektion och inspiration?

Hur kan inspelning användas för att belysa och tydliggöra för eleven hans/hennes utveckling?

Finns det några uppenbara svagheter med metoden?

Hur kan metoden fungera i samspelet mellan elev och lärare?

Metod

Jag har valt att observera min egen undervisning. Studien är kvalitativ i den bemärkelse att jag vill göra djupgående analyser av några få lektionstillfällen.

Med hjälp av videoinspelning önskar jag dokumentera mitt arbete med två elever där inspelningsteknik används som ett pedagogiskt verktyg. Jag avser att träffa dessa elever två gånger vardera under lektioner som varar 30 minuter.

Graden av öppenhet i observationen är hög eftersom deltagarna är informerade om vad observationen avser. Det skulle inte kännas etiskt korrekt att inte ge de deltagande eleverna en grundläggande information om vad det är min observation främst riktar sig mot. En huvudregel är att man, för deltagarna, bör förklara huvuddragen i vad man avser att observera. (Björndal, 2005)

Jag är medveten om att jag har dubbla roller då jag både är observatör och objekt för observationen, vilket kan vara problematiskt. Under lektionerna försöker jag att i möjligaste mån att koncentrera mig enbart på rollen som lärare. Mina observationer kommer givetvis inte att bli objektiva då jag själv deltar aktivt i den studerade situationen.

Urval

Elever som tar trumsetslektioner. Ålder: högstadieålder, 13-15 år. Tidigare erfarenheter: Eleven bör ha tagit lektioner sedan tidigare.

Min förhoppning är att jag lättare ska kunna få till bra samtal om jag använder mig av två elever som känner mig sedan tidigare. Det blir också mer likt en situation i t.ex. en kulturskola där eleverna ofta går för samma lärare under flera terminer och därför har hunnit bygga upp ett förtroende för läraren. Jag tror att det skulle kännas mycket utsatt för en elev att träffa en helt ny lärare som gör inspelningar av allt eleven spelar och sedan vill diskutera elevens trumspel med utgångspunkt från inspelningarna. Därför känns det befogat att välja elever som jag känner sedan tidigare.

Låtval

Eleverna fick, under min ledning, arbeta med att repetera och studera in en så kallad play-a-long-låt. Det är en färdig låt men där man tagit bort trummorna så det finns möjlighet för en elev att spela dessa själv. Jag har valt en låt som kan upplevas som lätt,

då den inte spontant inbjuder till några krångliga trumkomp, för att eleven ska kunna lägga sin energi och sitt fokus på att spela det enkla kompet med större precision och sväng, vilket är mycket svårt. Låten heter "Rock Ballad" och är hämtad ur boken *Ultimate Play-Along Drum Trax: Level 1*, skriven av Dave Weckl.

Genomförande

Mitt empiriska material består alltså av fyra videofilmade lektionstillfällen. Videodokumentationerna är gjord under vecka 13 - 15, 2010.

Presentation av deltagarna

Av praktiska skäl har jag valt att använda mig av två elever som jag sedan tidigare undervisat, under olika lång tid. De är två pojkar i åldern 14-15 år, som här kallas "Kalle" och "Patrik". Kalle har jag undervisat cirka 2 år och Patrik cirka 3 månader.

Kalle går i nionde klass på en skola med musikprofil. Han har sjungit i kör sedan sex års ålder och spelat trummor ett par år. Han har tidigare spelat trombon en kortare tid och har just nu både trummor och sång som huvudinstrument. Han har tagit lektioner av mig till och från sedan hösten 2007 och sökte nyligen vidare till gymnasieutbildning med musikprofil. Kalle har möjlighet att öva hemma på akustiska trummor.

Patrik går även han i årskurs nio på en skola med musikprofil. Patrik har sång som huvudinstrument och har sjungit i kör i 6 år. Han har tidigare spelat trombon med tröttnade på det och började i stället att spela trummor och bas, men utan att ta lektioner. Patrik har nu spelat trummor för en lärare (mig) i 3 månader. Patrik har möjlighet att öva hemma på elektriska trummor.

I samråd med de deltagande eleverna används i uppsatsen inte elevernas riktiga namn. Videofilmerna som innehåller dokumentation från lektionerna kommer att raderas när uppsatsen blivit godkänd för publicering. Eleverna har fått information om att jag främst är ute efter att dokumentera lektionen som helhet men också hur samtalen förs under lektionerna.

Lektionernas genomförande

För att få ett bra flöde på lektionerna valde jag att göra en lektionsguide. Lektionsguiden innehöll riktlinjer för lektionernas genomförande och kan ses som en arbetsmall. Den innehåller också en rad frågor knutna till de olika lektionsmomenten. För att se hela lektionsguiden och dess innehåll, se bilaga 1.

Lektionerna ägde rum i min repetitionslokal på Gärdet i Stockholm. Rummet är ca 4,5 x 5 meter stort med smala fönster högt upp längs ena kortväggen. Rummet innehåller en stor mängd instrument, mestadels olika slagverksinstrument men även ett piano och en elbas. Det finns även viss teknisk utrustning i rummet t.ex. gitarrförstärkare, basförstärkare, PA-anläggning, ljudkort, hörlursförstärkare, stereo, mikrofoner och mikrofonstativ.

Under lektionerna var rummet möblerat på följande sätt. Ett komplett trumset stod till vänster en bit in i rummet, det var också det här trumsetet som eleverna använde. På varje trumma satt en mikrofon och ovanför trumsetet satt två så kallade överhängsmikrofoner på stativ. I den andra änden av rummet hade jag ställt upp en videokamera på stativ med riktning mot trumsetet. Mitt emellan trumsetet och videokameran stod en fåtölj och en pianopall. Fåtöljen var till för eleven att sitta i under lektionen, då eleven inte spelade. Mellan fåtöljen och pianopallen fanns två mindre bord, det ena med ljudkort och hörlursförstärkare placerat på och det andra med en bärbar dator på.

Eftersom det ligger andra replokaler vägg i vägg kunde det ibland läcka in lite ljud från andra rum in till oss, vilket Kalle vid ett tillfälle kände sig lite störd över.

I början av varje lektion erbjöds eleverna kaffe eller te att dricka, för att försöka skapa en skönare atmosfär, det var lite olika om de ville ha något.

Jag träffade eleverna två gånger vardera för enskilda lektioner. Lektionernas längd var planerade till 30 minuter men blev oftast mellan 30 och 40 minuter långa. Inspelningsutrustningen, mikrofoner och ljudkort, var uppställda i lektionssalen på förhand.

Eleverna fick, under min ledning, arbeta med att repetera och studera in en så kallad play-a-long-låt, "Rock Ballad". Under instuderingen av låten arbetade vi med den del för del och gjorde kontinuerligt inspelningar av elevens trumspel. Vi lyssnade sedan direkt på det inspelade materialet och inspelningarna användes som diskussionsunderlag. Eleven fick själv komma med förslag på hur han kan gå vidare med trumspellet och låten men om eleven inte hade några idéer var jag behjälplig med idéer kring progressionen och tips på vad eleven kunde tänka på för att förbättra sitt spel. Stort utrymme lämnades till eleven, för att denne själv skulle få analysera sitt eget spel och komma med idéer till utveckling. Diskussionerna utgick ifrån så väl musikaliska parametrar, tekniska aspekter som den upplevda känslan under inspelningen. Inspelningarna användes också som dokumentation av elevens utveckling.

Teknisk utrustning och inspelning av trummor

Under lektionerna användes följande teknisk utrustning:

- 1 st trumset
- 4 st cymbaler (hi-hat, ride, 2 st crash)
- 1 st 8 kanals ljudkort
- 5 st mikrofoner av dynamisk typ
- 3 st mikrofoner av kondensator typ
- 1 st hörlursförstärkare med separata volymkontroller
- 2 par hörlurar, varav de eleven använde dämpar de omgivande ljuden med ca 20 db.
- 1 st stereo, för uppspelning av det inspelade materialet
- 1 st bärbar dator

Den tekniska utrustningen stod uppställd och färdig att använda när lektionen påbörjades.

Trumsetet var uppmickat med 8 st mikrofoner som var kopplade till ett ljudkort som i sin tur kopplat till datorn. I datorn hade jag skapat en ny session i inspelningsprogrammet "Studio One" och lagt in play along-låten som en stereoljudfil. Under inspelningen hörde eleven bara musiken i lurarna och ingenting av sitt eget spel. Jag valde att göra så för att spara tid. Att låta eleven höra sitt eget direktljud i lurarna hade tagit ett par minuter extra i anspråk. Det ljud som eleven hörde av sig själv var det akustiska ljud som läckte igenom hörlurarna och möjligen påverkade det elevens trumspel i viss mån.

Inspelningarna gjordes i "lager" vilket gjorde att det snabbt gick att göra omtagningar utan att spela över det tidigare inspelade och att jag sedan snabbt kunde växla mellan tagningarna vid uppspel. Vi var ibland tvungna att göra kortare ljudtester.

Vid genomlysning av det inspelade materialet spelades trumspåren upp med visst inslag av följande effekter: equalizer, kompression och reverb. Jag valde att göra så för att trumljudet skulle smälta in i den omgivande musiken och dess något polerade sound.

Efter varje lektion har eleverna fått ta del av de ljudinspelningar som gjort under lektionen. Jag formaterade om ljudspåren till MP3-format och skickat dem via mail. Jag har bara skickat inspelningen av trummorna och inte själva låten, p.g.a. upphovsrätten.

Lektionerna har dokumenterats med hjälp av en videokamera, bild- och ljudupptagning. Videokameran har stått placerad längst ner i ena delen av rummet för att fånga så mycket som möjligt av det som händer i rummet.

Efterarbete

Efter varje genomförd lektion studerade jag videoupptagningarna. Utifrån dessa fick jag sedan idéer och uppslag till nästkommande lektion, dels gällande mig själv i min roll som lärare, dels om elevens trumspel och det praktiska genomförandet av lektionen. Videodokumentationen gav långt mer information än jag förväntat mig, även en hel del överskottsinformation som inte direkt rörde min studie men som jag som lärare kan dra lärdomar av.

När samtliga lektioner var genomförda studerade jag videofilmerna ännu en gång. Den här gången skrev jag ner lektionernas förlopp och angav ungefärlig tidslängd på varje delmoment. Jag valde även att ordagrant skrivit ner de dialoger som jag ansåg vara de mest intressanta, talande, anmärkningsvärda och viktiga för min studie. Jag har ibland beskrivit gester som eleverna gör under samtalen och som jag ansett viktiga för förståelsen av elevens budskap. All information som videoupptagningarna rymmer har sålunda inte medtagits.

Med videoupptagningarna som grund och med hjälp av mina transkriptioner av dessa har jag sedan i resultatdelen gjort små sammanfattningar av det som jag tyckte var det viktigaste som hände på lektionerna i förhållande till uppsatsens frågeställning. I uppsatsens diskussionsdel belyser jag även information jag kunnat utläsa ur videoupptagningarna men som inte direkt rör uppsatsens frågeställning, jag kallar denna information för överskottsinformation.

Resultat

Jag redovisar här en sammanställning av de fyra lektionerna. Jag har kortfattat beskrivit vad som hänt under lektionerna och i vissa fall har jag ordagrant skrivit ned dialoger som uppkommit och som jag anser bör belysas. Efter varje lektions sammanfattning kommer ett avsnitt med mina tankar som uppkom under lektionen och då jag efter lektionen studerade videomaterialet.

Jag använder mig här i resultatdelen av uttrycket ”fill in”. Det kan översättas till ”fyll i” och avser de utsmyckningar och ifyllnader som en trummis ofta gör för att t.ex. markera att det snart kommer en ny del i låten. Fill in kan användas för att öka spänningen inför en ny låtadel (t.ex. refräng) eller för att runda av den del av låten man just spelat. I talspråk används ofta uttrycket ”fill” som en förkortning av ”fill in”.

Lektion nr 1 - Patrik

- Inledning med information om dagens lektion och lite information om min uppsats. (ca 1 min.)
- Genomlyssning av låten. (ca 4 min.)
- Samtal kring låten och vilket trumkomp som skulle kunna passa till låten. (ca. 2 minuter)
- Förflyttning till trumsetet och en kort "sound check". (ca 1 min.)
- Övning av trumkompet. (ca 10 sek.)
- Första genomspelningsen av låten. (ca 4,5 min.)
- Avbrott, då en person kom in i rummet och ville hämta en sak. (ca 1 min.)
- Samtal kring hur det kändes att spela låten. Patrik berättar om vilka svårigheter han upplever i låten. Börjar tala om att sticket i en låt ofta inbjuder till att som trummis spela ett lite annorlunda, d.v.s byta trumkomp. (ca 3 min 30 sek)
- Genomlyssning av sticket. (ca 40 sek)
- Samtal kring sticket: Vad kan Patrik göra för att följa sin idé om att sticket ofta innehåller ett annat trumkomp, någonting nytt? Vilket komp vill han spela? (ca 3 min.)
- Patrik testar det nya stick-kompet. (ca 17 sek.)
- Jag gör datorn redo för inspelning av sticket (ca 22 sek.)

- Inspelning nr 1: sticket (ca 50 sek.)
- Genomlyssning av Inspelning nr 1: sticket (ca. 1 min. 10 sek)
- Samtal kring inspelningen och trumspelet. Patrik nämner problem med "tajmingen". Han säger att han brukar öva med mycket starkare musik hemma. "Ibland skenar man i väg" säger Patrik. Vi bestämmer oss för att jobba lite mer med just "tajming" på den här delen av låten. (ca 1 min. 10 sek)
- Genomlyssning av halva inspelning nr 1: sticket en gång till. Jag: "Om du lyssnar på den här delen igen. Vad är det som du upplever som 'otajt?'" (ca 20 sek)
- Samtal kring vad som kan förbättras på sticket. Jag försöker genom att ställa frågor till Patrik få honom uppmärksam på en del av hans spel som jag tycker bör förbättras. Jag upplever det som lite svårt att få Patrik att uppmärksamma detta. Vi snackar om "tajming" och vikten av att "underdela" medan man spelar (ca. 3 min. 10 sek.) .
- Inspelning nr 2: sticket (ca 1 min. 20 sek.).
- Snabbt samtal kring känslan av inspelning nr 2: sticket (ca. 17 sek).
- Genomlyssning av inspelning nr 2: sticket (ca. 47 sek.).
- Samtal kring inspelning nr 2: sticket (ca. 30 sek).
- Avslutande samtal kring vad vi gjort under lektionen (ca 1 min. 15 sek.).
- Avslutande genomlyssning av valda tagningar från dagens lektion.
- Jämförelse mellan dagens inspelningar av sticket (ca. 2 min. 20 sek.).
- Samtal kring läxa till nästa veckan (ca. 1 min. 20 sek.).

(MP3-filer av trumspelet skickades till Patrik några dagar senare via e-post.)

Mina tankar efter den första lektionen med Patrik

Jag kände mig nervös inför denna första lektion. Det var inte så mycket själva lektionssituationen som gjorde mig nervös utan snarare vetskapen om att detta var en del av det material som skulle användas i min uppsats. Jag tror att det påverkade både mig och Patrik, det var inte riktigt samma avslappnade stämning i rummet som det brukar vara på våra lektioner. Jag hade gjort i ordning te, som jag brukar göra, innan lektionen med förhoppningen om att en kopp te skulle sänka nervositeten en aning.

Det var intressant att höra Patriks reflektioner kring sina inspelningar. Jag hade valt en låt som kan upplevas som lätt, då den inte spontant inbjuder till några krångliga trumkomp, för att eleven ska kunna lägga sin energi och sitt fokus på att spela det enkla kompet med större precision och sväng, vilket är mycket svårt. Utifrån Patriks

resonemang kring sitt spel och låten tycker jag mig förstå, att Patrik inte direkt tänker på den djupare dimensionen av att spela ett enkelt komp med stor precision och tydligt sväng. Han verkar inte reflekterat så mycket över att det i hans spel saknas riktning och sväng och att hans komp låter ojämnt. Han verkar tycka att det är viktigare att t.ex. "fill ins" kommer på rätt plats än att själva trumkompet svänger.

Patrik säger: "Det kändes inte speciellt svårt, det går ju väldigt långsamt... varje gång det bygger upp till ny vers eller någonting sånt, så är det ju alltid, kan det ju vara bra att veta i fall man ska lägga ett fill precis innan en ny del av låten börjar, liksom. Och det är ju sånt som jag inte då vet om eftersom jag inte kan låten."

Det var också spännande att höra Patriks tankar kring låtens stick. Han väljer att börja med att jobba med "sticket" eftersom han tycker att trummorna ofta ändrar sig lite på sticket. "Jag tyckte att jag hörde någon form av stick i låten? Det skulle vara bra att öva. Det kanske är bra, det här med, det är ofta i stick som man kan uppleva att låten blir lite annorlunda, framför allt på trummorna", säger Patrik. Patrik nämner också under lektionen att han känner sig lite ovan med lyssningsnivåerna dvs. att trummorna hörs mer än hemma och att han är van att höra musiken mer.

Tekniken fungerade bra under lektionen. Jag kände mig lite ovan att använda inspelningsprogrammet på det här snabba sättet, jag ville undvika att det uppstod "dödtid" på grund av mitt navigerande i programmet. Viss "dödtid" uppstod trots allt.

För att inte gå ur bild (lektionen videofilmades) och för att kunna agera ljudtekniker under inspelningarna så blev jag sittande i stort sett hela lektionen på en pall framför datorn och ljudkortet. Det kändes väldigt ovan att vara så stillasittande då jag är van att röra mig betydligt mer i rummet, delta aktivt genom att spela något rytminstrument eller spela med på ett andra trumset.

Kanske borde jag ha gjort en "formkarta" över låten så att Patrik snabbare kunnat få en överblick över låtens form och dess olika delar. Kanske borde jag även jobbat mer just med att befästa formen och en känsla för helheten, i stället för att direkt gå in på en specifik del.

Jag hade svårt att hålla mig inom tidsramen på 30 minuter. Det kändes svårt att veta hur lång tid varje moment skulle ta och när det var dags att avsluta lektionen. Jag märkte att det tar mycket tid att i slutet av lektionen lyssna igenom dagens tagningar för att jämföra och höra en eventuell utveckling, från första till sista tagningen. Det var också väldigt olika hur långa svar jag fick på de frågor jag ställde och hur långa reflektioner och analyser de två eleverna gav, något som också påverkade hur långa de olika lektionsmomenten blev. Jag antar, att det är något man lär sig när man fått mer erfarenhet av att jobba på det här sättet.

Jag märker att jag som lärare kan ha svårt att uttrycka mig på ett enkelt och konkret vis. När jag i efterhand lyssnar på de instruktioner jag ger så upptäcker jag att de inte alls är så tydliga som jag trodde då jag gav dem. Jag tror att jag i mitt arbete som lärare skulle ha stor nytta av att lära mig att formulera mig bättre och att försöka undvika vissa ord som jag använder men som inte har någon egentlig innebörd, utan snarare blir som något slags 'tics'.

Lektion nr 2 - Patrik

- "Sound-check" och tekniska förberedelser. Jag ställer nivåerna på inspelningsutrustningen, Patrik spelar på trumsetet. (ca. 1 min. 50 sek.)
- Inledning med information om dagens lektion och samtal kring hur det kändes att arbeta på det här sättet förra veckan. (ca. 1 min. 30 sek.)

Utdrag nr 1, ur samtalen kring hur det kändes att arbeta på det här sättet förra veckan:

J: Hur kändes det förra veckan? Att jobba så här, spela in och lyssna?

P: Det kändes väl bra, inga problem. När man hör sig själv hur man själv har spelat, det är lite svårt att höra sina fel när man spelar. Så när det spelas upp hur man har spelat och så vet man hur man ska ändra felen så är det lättare att fixa det, än om man bara ska lyssna till sig själv. 'Oj, där lyckades jag inte få till det där fillet' - eller nånting. Här får man mycket mer detaljer när man hör och kan koncentrera sig på att bara lyssna, istället för att spela samtidigt.

J: okej.

P: Alltså, jag jämför med hur jag brukar göra när jag övar hemma, då brukar jag inte direkt spela in och lyssna utan då kör jag bara och medan jag spelar så ändrar jag och lyssnar och spelar igen och så...

J: Så din upplevelse var att du fick lite mer... att det är ett bra sätt, att lyssna på sig själv?

P: Alltså, det är ju lättare att lära sig om man kan koncentrera sig helt på att lyssna och bara spela istället för att göra bägge samtidigt.

- Genomlyssning av valda delar av inspelningarna som vi gjorde förra veckan. Patrik berättar hur han upplever inspelningarna. Vi talar om vilken känsla låten har och hur man kan anamma det i trumspellet. Under genomlyssningen av första inspelningen upptäcker Patrik att han ligger lite före musiken: "jag är före!" (ca. 5 min. 10 sek.)

Utdrag nr 2, ur samtal om inspelningarna från förra veckan:

P: Ja, det kan ju låta bättre än så här!

J: Vad är det som du reagerar på?

P: Att jag...nej men...eftersom jag inte...det här var ju typ första gången jag spelade den låten och då märkte man att jag kunde inte låten ordentligt och därför var det också svårt att hitta takten och att komma rätt...ja.... Det är inte så lätt att hålla sig exakt i fas med musiken när man inte kan låten och när man...ja...nej....

J: Känns låten mer bekant nu när du lyssnar på den?

P: Ja, men jag kan ju fortfarande inte hela låten utantill.

- Samtal om vilken del av låten vi ska börja att jobba med idag. Patrik har ingen direkt åsikt eller önskan om vilken del han vill jobba med, så jag får agera "musikproducent" och bestämmer att vi ska börja med introet och första versen. Jag bestämmer också att Patrik ska spela "kantslag" på virveltrumman under versen. Kantslag verkar vara ett nytt begrepp/spelsätt för Patrik så jag visar på trumsetet och ger tips om hur det kan spelas. (ca. 2 min.)
- Patrik får prova att spela kompet med kantslag på virveln. Jag ger tips på hur man får ett bra kantslagsljud. (ca. 1 min. 30 sek.)
- Test av ljudvolymen i hörlurarna samt förberedelse för inspelning. (ca. 45 sek.)

- Inspelning nr 1: intro & vers (ca. 45 sek.)
- Samtal om hur den tagningen kändes. (ca. 30 sek.)

Utdrag nr 3, ur samtal om inspelning nr 1: intro & vers

J: Hur kändes det där?

P: Min känsla är att det låter för lite om den här helt enkelt (pekar på virveltrumman). Jag vet inte hur man får det att låta mer? Jag vet inte....hmm?

J: Du får tänka på att du har hörlurar på dig som dämpar ganska mycket.

P: Ja i och för sig. Men grejen är, när jag har lurarna på så hör jag den och den (pekar på bastrumman och hi-haten) men inte den (pekar på virveln).

- Genomlysning av inspelning nr 1: intro & vers (ca. 30 sek.)
- Samtal om hur Patrik upplevde inspelningen. Även en snabb teknisk kontroll av inspelningsutrustningen. (ca. 20 sek.)
- Jag: "Hur kan vi få början av låten att låta lite mer musikalisk?" Genomlysning av låtens intro. Vi diskuterar hur man kan avfrasera intro inför första versen. (ca. 2 min. 45 sek.)

Utdrag nr 4

P: Bastrumman har lite bråttom. Den springer i väg lite på andra slaget.

J: Vad sa du? Säg det igen, vi hade musik på. Du sa att bastrumman?

P: Den har lite bråttom, framför allt varje gång den kommer dubbelt (Patrik visar på bastrumman). Tycker jag!

J: Jag håller med.

- Inspelning nr 2: intro. Efterföljande trumtekniskt snack: "Ska man spela fill in med baksidan av trumstocken?", frågar Patrik (ca. 45 sek.).
- Genomlysning av inspelning nr 2: intro, och samtal om hur Patrik kan spela för att avfrasera introt ännu mer. (ca. 2 min.)
- Tekniskt problem (ca. 15 sek.).
- Inspelning nr 3: intro. (ca. 45 sek.)
- Inspelning nr 4 : intro (Patrik ska göra starten på versen lite mjukare). (ca. 30 sek.)
- Genomlysning av och samtal kring Inspelning nr 4: intro. Patrik säger att han är "lite före" när han gör fill in. Samtal kring hur man kan göra för att hålla tempot när man gör fill in. (ca 1 min. 30 sek.)
- Avbrott - nästkommande elev, Kalle, ringer för att meddela att han blir sen. (ca. 1 min. 40 sek.)
- Fortsatt snack kring hur man kan göra för att hålla takten när man gör trumfill. (ca. 20 sek.)

- Patrik får nya instruktioner om hur han ska spela vers-kompet. (ca. 1 min. 50 sek.)
- Inspelning nr 1: vers, med tamburin på slaget 4 i varje takt (ca. 45 sek.).
- Patrik får nya instruktioner om att spela tamburin på åttondelen efter fjärde slaget i varje takt, på "4:a Å". (ca. 20 sek.)
- Inspelning nr 2: vers, med tamburin på "4:a Å" i varje takt. (ca. 55. sek)
- Samtal om: "vilket (komp) kändes bäst?" (ca. 20 sek.)
- Instruktioner om att göra en inspelning på hela låten. (ca. 1 min.)
- Kameran stängs av under inspelningen av låten för att spara band.
- Inspelning av hela låten (ca. 4 min. 30 sek.)
- Samtal kring Patriks och min upplevelse under inspelningen. (ca 50 sek)
- Avslutande samtal och genomlysning av valda delar av dagens inspelningar och reflektion kring dem. Summering av de två sessionerna. (ca. 5 min.)

Utdrag nr 5, ur avslutande samtal

J: spontan reaktion på sättet vi har jobbat nu?

P: Ja... Jag tycker det har varit ganska bra. Man utvecklas väldigt mycket på den specifika låten man har gjort, vilket är den här... Ju fler gånger man spelar en låt och övar och övar på saker som man behöver öva på så är det lättare att lära sig sen. Om man spelar först och lyssnar sen, istället för som jag sa att jag brukar göra, spela och lyssna samtidigt och försöka hitta fel medan man spelar, vilket inte är lika lätt. ...//

J: Är det mest du eller mest jag som har kommit med nya tips på hur vi ska gå vidare med låtarna?

P: Jag tycker att det är ganska lika mycket. Jag har kommit med vad jag känner och så instämmer du och säger att det var det du tänkte också, t.ex. med tajthet och så där. Det är väl framför allt det, och det tycker jag har varit ganska jämnt.//....

Lektionen är slut!

(MP3-filer av trumspelet skickades till Patrik några dagar senare via e-post.)

Mina tankar efter den andra lektionen med Patrik

Jag kände mig betydligt mindre nervös under den här lektionen jämfört med första lektionen med Patrik. Jag upplevde det som att det överlag var en mer avslappnad stämning i rummet idag.

Det var intressant att höra Patriks funderingar kring skillnaden mellan att analysera sitt spel medan man spelar jämfört med att lyssna på en inspelning och analysera sitt spel utifrån den (se utdrag nr 1, ovan). Patrik kommer in på samma tema i de avslutande samtalen i slutet av lektionen (se utdrag nr 5, ovan)

Efter lektion nr 1 citerade Patrik "Det kändes inte speciellt svårt, det går ju väldigt långsamt." Jag tyckte då inte att Patrik såg den djupare dimensionen av att spela ett enkelt komp med stor precision och tydligt sväng. När vi nu under lektion nr 2 lyssnade igenom inspelningar från förra veckan gav Patrik uttryck för att han hörde att hans trumspolet inte lät perfekt. Patrik är inte riktigt lika nöjd (se utdrag nr 2, ovan)

Patrik nämner att han inte tycker att han hör virveltrumman nog mycket när han spelar "kantslag" (se utdrag nr 3, ovan). Kanske hade det trots allt varit bra att ha en del av det direkta trumljudet som monitorlyssning i hörlurarna. Nu hörde han allt trumljud som 'läck' in genom hörlurarna.

Vid ett par tillfällen under lektionen tycker jag att det verkar som att Patrik med hjälp av inspelningen kan hitta problem och lösningar på dessa. Han påpekar hur han rytmiskt placerar bastrumsslagen (se utdrag 4, ovan).

När jag nu tittar på videoinspelningarna gör jag en iakttagelse som skulle kunna vara en del av förklaringen till att Patriks trumkomp i bland tappar flytet och jämnheten. Jag kan se att hans handrörelse när han spelar hihat inte är konstant utan kan bli lite ryckigt när han spelar bastrumslag på och oaccentuerade hihatslag.

Överlag kändes den här lektionen mer avspänd än den första. Jag kände själv att jag var betydligt mindre nervös under den här lektionen. Problemet med att jag blev stillasittande fanns kvar. Tekniken tycker jag fungerade fint även denna gång. Några kortare avbrott blev det för att finjustera inspelningsutrustningen.

Lektion nr 1 - Kalle

- Inledning: Jag berättar kort om sekretess samt hur dagens lektion kommer att gå till.
- (ca. 1 min. 17 sek.)
- Genomlyssning av hela låten. Kalle får i uppgift att fundera på: Vilket komp kan passa? Hur är låten uppbyggd med intro/vers m.m.? (ca. 4 min. 40 sek.)
- Samtal kring vilket komp som skulle kunna passa låten. (ca. 25 sek.)
- Kalle testar och visar kompet han föreslagit på trumsetet. (ca. 25 sek.)
- Inspelning nr 1: hela låten (ca. 4 min. 10 sek.)
- Genomlyssning av Inspelning nr 1: hela låten (ca. 4 min. 10 sek.)
- Samtal kring hur det kändes att lyssna? Hur var Kalles känsla när han spelade? Var det nervöst att spela in? Vad får Kalle för känsla av låten? Vilken del vill Kalle börja jobba med? (ca. 1 min. 50 sek.)

Utdrag nr 1, ur samtalet kring inspelning nr 1: hela låten

J: Hur kändes det?
K: Sådär...
J: Nu när du lyssnar så här efteråt, vad tänker du spontant på?
K: Fillen failade hårt!
J: Du var ute och "hojjade" lite på fillen?
K: Ja...
J: På vilket sätt? Att de kom på fel ställen eller...?
K: Dom kom efter och före. Fel, helt enkelt.
J: Efter och före i tajm?
K: Ja, i tajm.
J: okej.

- Genomlyssning av intro. Kalle får i uppgift att lyssna efter hur elbasen spelar. Hur skulle man kunna spela det på trumset? Jag ber Kalle lyssna efter avfraseringen av introt inför första versen. (ca. 3 min. 20 sek.)
- Inspelning nr 1: intro (ca. 35 sek.)
- Inspelning nr 2: intro (ca. 35 sek.)
- Genomlyssning av inspelning nr 2: intro, samtal kring den. Kalle vill förbättra fill in mellan intro och vers. Jag föreslår att Kalle ska prova att spela kantslag på versen.
- (cirka. 1 min. 20 sek.)
- Inspelning nr 1: intro & vers 1 (cirka. 1 min. 35 sek.)
- Genomlyssning av och samtal kring Inspelning nr 1: intro & vers. Hur kändes det att spela kantslag? Passade det till musiken? Vad skulle kunna bli bättre i den här delen - sound, rytmik eller spelsätt? Kalle: "stänga hihatet lite mer..." (ca 2 min. 30 sek.)
- Instruktioner: Kalle får instruktioner om att lägga till ett tamburinslag på versen samt att spela vanligt virveltrumslag (mitt i trumman) på intro. (ca. 1 min.)
- Inspelning nr 2: intro & vers (ca 1 min. 40 sek.)
- Genomlyssning av och samtal kring inspelning nr 2: intro & vers. (ca. 2 min.)
- Sammanfattning av dagens lektion och kort info om upplägget på nästa lektion. (ca. 2 min. 40 sek.)

Lektionen är slut!

(MP3-filer av trumspelet skickades till Kalle några dagar senare via e-post.)

Mina tankar efter den första lektionen med Kalle

När jag tittar på videon får jag intrycket av att Kalle är ganska trött då han gäspar mycket i början av lektionen. Kanske kan det också vara ett uttryck för viss nervositet?

Efter första genomlysningen av den första inspelningen verkar Kalle missnöjd med sin insats. När han hör 'felspel' vrider han sig i fåtöljen. Kalle är missnöjd med sina "fill ins" som han tycker kommer fel, både före och efter i rytmiken (se utdrag nr 1, ovan)

Jag frågar om det var nervöst att spela in och på det svarar Kalle, "Nehe! inte så."

Jag ber Kalle lyssna efter elbasens rytmik och fundera på hur han skulle kunna anamma den rytmen i bastrumman. Kalle lyssnar noga en gång och föreslår att han ska spela två slag i bastrumman.

Kalle är inte riktigt lika talför som Patrik så jag får styra lektionen lite mer. Jag märker i efter hand att jag skulle kunna ge Kalle mer tid att fundera. Jag tror att jag känner mig lite stressad över att lektionen inte ska stanna av, men i själva verket skulle nog lektionen blivit bättre om jag givit Kalle mer tid att fundera och formulera sig. I utdraget från vårt samtal nedan kunde jag till exempel ha valt att först bara ställa en fråga och invänta svar. Nu ställer jag ytterligare tre frågor direkt. Efter att ha lyssnat på den första inspelningen av intro och vers så låter samtalen så här:

J: Om jag skulle be dig att tänka ut, vad som skulle kunna bli bättre på den här delen? Något du tänker på? Något i soundet? Något i rytmiken? Eller något i spelsättet?

K: Ja den där. (pekar på hi-hat, och spelar på den i stängt läge).

J: Stänga den lite mer?

K: Ja, jag brukar ha så... (spelar på hi-hat i ett lite öppnare läge).

J: Ja, det tänkte jag också på. Hur skulle du kunna göra i stället?

K: (Kalle visar).

Kanske är det så att även detta är ett tecken på att eleven borde fått monitorlyssning på trummorna. Kanske uppfattade inte Kalle att han spelade med halvöppen hi-hat förrän efteråt när han lyssnade på inspelningen?

Under den här lektionen blev vi delvis störda av ljud från de replokaler som ligger vägg i vägg med min lokal, vilket jag tror påverkade Kalles koncentration negativt. Inspelningstekniken fungerade utan problem. Även den här lektionen blev lite längre än de 30 minuter som det var tänkt. Lektionen blev ca 34 minuter.

Lektion nr 2 - Kalle

- Introduktion av dagens lektion och kort samtal om det inspelade materialet från förra veckan som Kalle lyssnat på hemma. (ca. 2 min. 34 sek.)

Utdrag nr 1, ur samtalet om inspelningarna från förra veckan:

J: Hur känns det att lyssna på sig själv?

K: Lite förnedrande i början.

J: Okej, på vilket vis?

K: Att man är i otakt, vissa gånger...

J: Med musiken?

K: Med baskaggen...

J: Okej.

K: Och med musiken, första tagningen. Men så är det väl alltid, om man inte är proffs?

- Genomlyssning av inspelningar från förra veckan. (ca 2 min. 40 sek.)

Utdrag nr 2, ur samtalet om inspelningarna från förra veckan:

Under genomlyssningen av inspelningarna från Session 1 trummar Kalle med på benen för att visa vad han menade när han tidigare sa att han var i otakt med bastrumman.

K: Alltså, gud vad irriterande!

J: Men vad är det som är kruxet då?

K: Men alltså, det är olika hela tiden! (Kalle gestikulerar fram och tillbaka i luften.)

J: Att du glider lite grann, ibland för snabb, ibland för sakta?

(Vi lyssnar vidare en liten stund till...)

J: Är det framför allt i bastrumman som det blir så?

K: Och ibland på hihat också.

J: Okej. Vad tror du att man kan göra åt det då?

K: Vara mer fokuserad.

J: Okej.

K: Eller jag vet inte.

J: Jag kan tänka att det delvis har att göra med att man måste sitta med ett sånt här komp väldigt väldigt mycket. Det menar jag inte som någon kritik mot dig. Men faktiskt att det handlar om att man måste sitta och öva det så att man har en känsla för hur det ska vara. Och nu när du vet att bastrumman kan vara ett problem så kan man ju, som du säger, vara lite mer fokuserad på bastrumman. Och viktigt tror jag också är underdelningen, att man har det igång i huvudet, liksom. Förstår du vad jag menar?

K: Ja...

J: Att det puttrar här inne (pekar mot huvudet).

K: Ja...

Utdrag nr 3:

J: Känns det något annorlunda idag när du lyssnar på det?

K: Ja. Sämre.

J: Sämre idag?

K: Ja!

J: Jaha, okej...

J: Kändes det sämre när du lyssnade hemma också?

K: Nä, eller jo, faktiskt. När jag lyssnade på det närmare.

- Samtal om vad Kalle vill jobba med idag och "torrvövning" på ett nytt fill in. (ca 2 min 50 sek)
- Övning av det nya "fillet" på trumset, med och utan musik (ca 2 min 20 sek)
- Inspelning nr 1: fill in (ca. 10 sek.)
- Genomlyssning av inspelning nr 1: fill in och samtal om möjliga förbättringar (ca. 50 sek.)

Utdrag nr 4, ur samtal av inspelning nr 1: fill in. Under genomlyssningen av inspelningen lägger Kalle huvudet i händerna, mumlar och suckar.

J: Vad sa du?
K: Att det var dåligt!
J: På vilket vis?
K: Otakt!
J: Vad är det som är "otakt"?
K: Alltså, när jag börjar, för sent.
J: Okej, så du börjar lite för sent. Men vi tar det igen då, så tänker du på det.

- Inspelning nr 2: fill in (samma fill in som ovan plus ett extra slag) (ca. 20 sek)
- Genomlyssning av inspelning nr 2: fill in och samtal om möjliga förbättringar (ca. 50 sek.)
- Inspelning nr 3: fill in (utan det extra slaget) (ca. 30 sek)
- Genomlyssning av inspelning nr 3: fill in och samtal om möjliga förbättringar (ca. 40 sek.)
- Instruktioner från mig om att spela låten från början och en bit framåt och försöka lägga fokus på det här fill'et och på trumkompet. (ca. 50 sek.)
- Inspelning nr 1: intro, vers (avbryts av Kalle) (ca. 30 sek.)
- Genomlyssning av Inspelning nr 1: Intro, vers, med fokus på hihat-soundet. Samtal om det. (ca. 1 min. 10. sek.)
- Inspelning nr 2: intro & vers (ca. 2 min.)
- Kort snack om känslan under inspelningen (ca. 20 sek.)
- Genomlyssning av Inspelning nr 2: intro & vers, och samtal kring Kalles trumspel. (ca. 2 min. 30 sek.)
- Instruktioner till nytt komp på sticket. (ca. 50 sek.)
- Kalle övar det nya stick-kompet på trumset, jag kommer med tips. En del av Kalles övning spelas in. (ca. 1 min. 30 sek.)
- Genomlyssning av inspelningen av Kalles övning och samtal kring Kalles spel. (ca. 50 sek)
- Instruktion: "Spela verskompet och titta på handen om den rör sig helt 'smooth' även när du spelar bastrumma". Kalle spelar och tittar på sin hand och studerar sina armrörelser. (ca. 1 min.)
- Kalle övar kompet medan jag fixar med datorn. (ca. 30 sek.)
- Inspelning nr 1: sticket (ca. 50 sek.)
- Instruktion: Jag ber Kalle frasera av sticket likt play along-musiken. (ca. 20 sek.)

- Genomlyssning av inspelning nr 1: sticket, och samtal om inspelningen. (ca. 1 min.)

Utdrag nr 4, ur samtal om inspelning nr 1: sticket:

K: Det lät bra!

J: Något att förändra? Något att ha kvar?

K: Nä, jag tyckte det lät bra!

- Vi talar igenom låtens hela form inför en inspelning av hela låten. Kalle blir instruerad att det inte är rätt och fel som gäller nu utan att han ska spela som han känner och målet är en bra tagning. (1 min. 20 sek.)
- Inspelning nr 1: hela låten. (Jag avbryter för en instruktion.) (ca. 12 sek.)
- Ny instruktion (ca. 30 sek.)
- Inspelning nr 2: hela låten (ca. 4 min.)
- Samtal om känslan under inspelningen. (ca. 20 sek.)
- Genomlyssning av inspelning nr 2: hela låten, samtal om inspelningen. (ca. 4 min. 10 sek.)
- Summering av dagen och Kalles medverkan i min uppsats. Kort utvärdering av hur Kalle upplevt det hela. (ca. 1 min. 10 sek.)

Utdrag nr 5, ur summering av dagen:

J: Hur har det känts att jobba så här?

K: Det har känts bra.

J: Är det något positivt? Som man skulle kunna använda på vanliga lektioner? Vi har ju i och för sig gjort det lite grann, du och jag, spelat in och lyssnat.

K: Ja.

J: Vad är största skillnaden mot en vanlig lektion, tycker du?

K: Den där är med! (Pekar mot kameran)

J: Kameran? Har du tänkt på den mycket när vi har spelat in?

K: Nä, men lite. Inte så mycket.

J: Det är ju bara jag som kommer att titta på den där.

Mina tankar efter den andra lektionen med Kalle

När vi lyssnar på inspelningarna från förra veckan verkar Kalle inte helt nöjd så jag frågar hur det känns att lyssna på sig själv? Här ger Kalle uttryck för att det kan kännas jobbigt att lyssna på sig själv. Samtidigt så visar hans resonemang att han genom att lyssna på inspelningen kan analysera sitt spel och att han har idéer om vad problemet består av (se utdrag nr. 1, ovan).

Under genomlyssningen av inspelningarna från Lektion 1 trummar Kalle med på benen för att visa vad han menade när han tidigare sa att han var i otakt med bastrumman. Kalle verkar lite irriterad och säger att "det är olika hela tiden" samtidigt som han

gestikulerar fram och tillbaka i luften. Kalle hör att han, när han spelar kompet, ibland kan ligga lite före och ibland kan ligga lite efter. Kalle föreslår som en lösning på problemet att han ska försöka att vara mer fokuserad när han spelar (se utdrag nr. 2, ovan). Jag tycker att Kalle pekar på just det som skulle kunna upplevas som en liten brist i hans spel. Då han själv är medveten om problemet kan han nu sträva efter att försöka jämna till spelet och försöka få ett bra flyt i kompet.

Under den här lektionen får jag intrycket av att inspelningarna även kan ha en viss negativ inverkan på självförtroendet om eleven inte är nöjd med hur det inspelade materialet låter. Inspelningarna kanske i vissa fall blir alltför avslöjande? Det skall tilläggas att det som Kalle lyssnat på hemma enbart är de inspelade trummorna utan musik (se utdrag nr. 3, ovan).

Även när vi lyssnar på en av dagens inspelningar där Kalle övat på att spela ett fill in verkar inspelningen få Kalle att tappa gnistan en aning. Men samtidigt så visar Kalle återigen att han är kapabel att göra en korrekt analys av sitt spel. (Se utdrag nr. 4, ovan.) Men när vi i senare lyssnar på en inspelning av sticket verkar Kalle nöjd och säger "Det lät bra!". En korrekt iakttagelse enligt mig. (Se utdrag nr. 5, ovan.) Jag styr den här lektionen lite mer jämfört med lektion 1 med Kalle. Kalle nämner i slutet av lektionen att vetskapen om att lektionerna har spelats in på video har gjort honom lite nervös. Tekniken har fungerat mycket bra under lektionen och jag har börjat få ett bättre flyt i hanteringen av den tekniska utrustningen.

Diskussion

Kan inspelning användas som ett verktyg för utvärdering, reflektion och inspiration? Eleverna visar vid flera tillfällen under de fyra lektionerna att de med hjälp av inspelningarna kan dra slutsatser om som t.ex. kan ligga bakom ett upplevt musikaliskt problem. Ett exempel på det är Kalles analys över att hans spelade fill in inte lät bra och att det berodde på att han börjar för sent (se utdrag nr 4 i Kalle lektion nr 2 ovan). Ett annat exempel är när Patrik efter en genomlysning av en inspelning kommer fram till att han stressar lite på det andra av två bastrumslag i kompet.

Kan inspelning användas för att belysa och tydliggöra för eleven hans/hennes utveckling? Eftersom jag bara hade två lektioner med vardera elev så är det svårt att svara på den frågan. Det hade varit lättare att avgöra om jag kunnat undervisa eleverna på detta sätt under en längre tidsperiod där vi kanske hunnit med uppemot tio lektioner. Då skulle förmodligen eleverna ha hunnit göra framsteg som skulle märkas också för eleven.

Vissa tecken på eleverna i den här studien med hjälp av inspelningarna kunde höra en utveckling av sitt spel finns ändå. När vi under lektion 2 lyssnar på inspelningarna gjorda under lektion 1 säger Patrik: "Sista inspelningen på sticket är ju mycket bättre än övriga inspelningar vi gjorde då." Det tolkar jag som ett tecken på att Patrik uppmärksammar sin utveckling. Men det behöver inte alls vara så, kanske Patrik själv ser det som ren tur?

Finns det några uppenbara svagheter med metoden? Vissa elever kan tycka att det är jobbigt att lyssna på inspelningar av sig själva och för dessa elever kan inspelningen ha en negativ inverkan och göra att de känner sig dåliga. Vissa elever kan vara väldigt rädda för att misslyckas och då tror jag att vi lärare måste vara tillfreds med våra egna misslyckanden för att kunna vara goda förebilder.

Schenk skriver om problemet med barn som inte vill delta i konserter och uppspel, jag anser att samma sak gäller barn som inte vill delta i en inspelningssituation: "Vår attityd till att själva göra misstag är i alla sammanhang, och i synnerhet i samband med uppspelningar, avgörande för elevernas utveckling av en sund inställning till att spela för andra och till sitt musicerande överhuvudtaget" (Schenk, 2000, s. 160).

Jag kan inte utifrån mitt empiriska material dra några generella slutsatser kring om det finns några uppenbara svagheter med metoden. Men vad gäller t.ex. risken att elever tycker att det känns jobbigt att lyssna på sig själv så vill jag ändå belysa några korta citat från Kalle som tyder på viss frustration hos honom:

J: Hur känns det att lyssna på sig själv?
K: Lite förmedrande i början.
/.../
K: Alltså, gud vad irriterande!
/.../
J: Känns det något annorlunda idag när du lyssnar på det?
K: Ja. Sämre.
/.../
J: Vad sa du?
K: Att det var dåligt!

(Citaten är hämtade från Lektion 2 och finns i sin helhet ovan i Resultatdelen.)

En möjlig svaghet med metoden som framkommer i litteraturen är risken att den tekniska utrustningen krånglar och på så sätt stjäl tid från lektionerna. Under min studie har jag inte stött på några tekniska problem men själva tekniska användandet av inspelningsutrustningen har ändå påverkat lektionerna på flera sätt. Detta belyser jag mer i uppsatsens diskussionsdel.

Hur kan metoden fungera i samspelet mellan elev och lärare? Under lektionerna har jag försökt att låta eleven i stor grad vara den som kommer med idéer om nästa steg i utvecklingen av trumspelen på låten. Min intention har varit att skapa ett öppet samtalsklimat med högt i tak. Huruvida jag lyckades med det är svårt att säga. Både jag och eleverna skulle förmodligen kunna utveckla våra förmågor att reflektera och samtala kring det som händer på lektionen och den musik vi spelar om vi hade haft möjlighet att arbeta på det här sättet under en längre tid. Det fanns under lektionerna trots allt en tydlig indelning i lärare och elev eller "mäster" och "lärling", så ett jämställt förhållande var det inte. Men i enlighet med vad som påtalas i Grenholms uppsats från 2009 påvisade eleverna förmågan att utifrån det inspelade materialet själva komma med förslag till förbättringar vilket gjorde att jag inte alltid var den som behövde påtala brister eller bestämma nästa steg.

Jag valde att göra en observationsstudie av min egen undervisning av flera skäl. Det kändes naturligt och roligt att i jakten på svar på mina frågeställningar själv testa att använda inspelning som en central del i trumundervisningen. Jag ville skapa en så

realistisk undervisningssituation som möjligt och förhoppningen var, att jag med hjälp av observationerna skulle kunna besvara mina frågeställningar och få insyn i den kreativa process som uppstår vid inövandet av en låt och de samtal som uppkommer under en lektion. Att videospelningarna samtidigt gav mig själv en god inblick i samspelet mellan mig, i egenskap av lärare, och eleven kändes relevant.

Dessutom fick jag en viss mängd överskottsinformation kring min roll som lärare, som jag kan ha stor nytta av i min framtida yrkesutövning. En del av den överskottsinformationen presenteras längre fram i diskussionsavsnittet.

Det finns en risk att videodokumentationen påverkade lektionerna på ett negativt sätt. Jag kände själv att jag blev lite nervös över att veta, att allt jag gjorde skulle fångas på film, och jag vet att åtminstone Kalle påpekade att närvaron av videokameran gjorde honom lite nervös. För att minska risken för detta valde jag att följa Björndals (2005) tips om att montera kameran på ett stativ längst ned i rummet med förhoppningen om att eleverna fort ska vänja sig vid situationen och att kameran blir som en del i möblemanget.

Eftersom jag varit öppen gentemot eleverna kring vad jag avsett att observera finns det viss risk att det har påverkat situationen. Kanske har eleverna tänkt på det t.ex. under de samtal som förts under lektionerna, se vidare i Björndal (2005).

Då jag själv deltar aktivt i observationsstudien så påverkar jag sannolikt resultatet markant. En uppenbar risk kan vara att jag har styrt lektionen på ett sätt som gör att jag får de resultat jag vill ha. Jag har i möjligaste mån försökt att inte ställa ledande frågor vid samtal med eleven under lektionen. I vissa fall har jag trots det bedömt att det varit nödvändigt att göra det för att leda lektionen framåt. Det finns också en risk att de deltagande eleverna, som jag känner och undervisar sedan tidigare, medvetet eller omedvetet agerat på ett sätt som gynnar studiens utfall.

Å andra sidan skulle det faktum, att jag känner eleverna sedan tidigare, kunna vara något som bör ses som positivt. Kanske skulle det kännas mycket utsatt för en elev att träffa en helt ny lärare som gör inspelningar av allt eleven spelar och sedan vill diskutera elevens trumspel med utgångspunkt från inspelningarna. Det framgår i Björndal (2005) att om jag hade suttit med som observatör på en lektion ledd av en annan lärare med dennes elever hade min närvaro i rummet sannolikt påverkat situation starkt.

På grund av videokamerans ganska snäva upptagningsvinkel var jag under lektionerna tvungen att sitta still för att inte komma ur bild. Vanligtvis rör jag mig mycket i rummet under en lektion och jag deltar gärna aktivt t.ex. genom att spela med på något rytminstrument eller bara genom att dansa med till musiken. För mig är det ett sätt att leva mig in i musiken och elevens spel och ett sätt att skapa energi i rummet. Att jag nu blev stillasittande på en stol tror jag därför kan ha haft en negativ inverkan på lektionen.

Man måste också ta i beaktande att jag och de två eleverna känner varandra sedan tidigare och de sedan tidigare tar lektioner av mig. Det har sannolikt haft stor inverkan på min studie!

Min studie är kvalitativ och man kan inte dra några generella eller övergripande slutsatser kring de centrala frågeställningar som uppsatsen utgår ifrån utifrån det få

lektioner jag filmat. Däremot kan man få en bild av hur inspelningsteknik används som ett pedagogiskt verktyg under de i uppsatsen beskrivna trumlektionerna. Själv har jag fått idéer om hur jag kan använda och utveckla inspelning som ett verktyg i min undervisning.

Det skulle behövas dokumentation från olika musikutbildningar med ett större antal lektioner där det medverkar fler elever under en längre tid för att kunna skapa sig mer allmängiltiga svar på mina frågeställningar.

Min tanke med att låta lektionerna vara 30 minuter var att de skulle ha ungefär samma tidslängd som en trumlektion på t.ex. kulturskola, studieförbund eller gymnasium. Som tidigare framgått lyckades jag inte hålla den tidsramen under mina fyra lektioner. Jag tror dock att det till stor del beror på min ovana att arbeta på det här sättet och att det är något som kan förbättras med mer vana.

Det framgår av Grenholms uppsats (2009) att det finns en oro, bland verksamma musiklektörer, över att användandet av inspelningsapparatur medför mycket tidsödande tekniskt krångel. Den tekniska utrustningen har under mina fyra lektioner fungerat problemfritt, även om några minuter per lektion gått åt till att justera den tekniska utrustning. Jag har under studien haft möjlighet att undervisa i ett rum där inspelningsutrustningen funnits uppställd och varit i stort sett klar att använda då lektionen började, vissa förflyttningar av mikrofoner och stativ har behövt göras. Jag inser att det är få lektionsrum på kulturskolor och studieförbund som har tillgång till den här typen av utrustning som en del av det fasta möblemanget i dagsläget. Kanske har skolan en gemensam inspelningsutrustning men jag inser att det skulle vara mycket tidskrävande att inför varje lektion låna den och sedan ställa upp den i lektionsrummet.

Men jag måste poängtera att det i de flesta undervisningssituationer troligen skulle fungera utmärkt med en betydligt billigare och enklare inspelningsutrustning än den jag använde. En mikrofon kopplad till en gammal kassettbandspelare, en s.k. minidisc med mikrofon, en mp3-spelare eller mobiltelefon med inspelningsfunktion, en bärbar dator med inbyggd mikrofon är bara några exempel på tänkbar inspelningsutrustning som säkert skulle fungera utmärkt i de flesta situationer.

Även om det i studien tydligast framgår att videoutrustningen kan ha haft inverkan på lektionernas utfall, så är det rimligt att tänka sig att även vetskapen om att allt som spelas på lektionen spelas in för att sedan genomlyssnas, kan ha påverkat elevernas spel. Ljudinspelningen kan ha haft en positiv inverkan och lett till ökad koncentration, men den kan givetvis också ha haft en hämmande inverkan. Det framgår inte så tydligt i min studie vilket av dessa två alternativ som varit det förhärskande men det framgår att Kalle ibland tyckte att det var jobbigt att lyssna på sig själv.

Inspelningsutrustningen har även haft en annan, mindre uppenbar, inverkan på lektionerna nämligen att jag inte odelat kunnat fokusera på eleven, utan delvis varit tvungen att lägga mitt fokus på den tekniska utrustningen.

Ger inspelningarna en rättvis bild av elevens spel? Kan det vara så att man upplever sitt trumspel som "bättre" när man lyssnar på det tillsammans med den förinspelade play along-musiken? Kan det vara så att play along-musiken, tack vare att den är så stadig

och "perfekt", får även ett ostadigt trumkomp att låta bra? Uppenbarligen tyckte Kalle att hans spel lät sämre när han lyssnade på inspelningarna hemma än när han lyssnade på dem på lektionen. Det skulle kunna bero på att vi på lektionen oftast lyssnade på Kalles inspelade trummor tillsammans med musiken medan han hemma enbart kunde lyssna på truminspelningarna och inte musiken.

Vid uppspelning av det inspelade materialet användes effekter som: equalizer, kompression och reverb. Tanken var att trummorna på detta sätt skulle passa bättre in i play along-låtens välpolerade ljudbild. Trummorna spelades in med flerspårsteknik där varje trumma hade sin egen mikrofon vilket gav möjlighet till nivåjusteringar av varje enskild trumma. Detta tillsammans gav ett sound som passade väl till play along-låten, men gav det en rättvis bild av elevens spel? Det beror givetvis på vad man menar är den rättvisa bilden. Om man utgår ifrån att det akustiska trumljudet är den sanna bilden så skulle svaret på frågan ovan bli nej.

Kanske påverkades också elevernas spel i någon riktning då de inte hade direkt medhörning av sitt eget spel i lurarna. Det ljud eleverna hörde av trumsetet vid inspelning var, som jag tidigare nämnt, det akustiska ljud som läckte igenom de dämpade hörlurarna. Detta kan ha gjort att eleverna kände sig avskärmade från trummorna och att de kanske inte hörde dem tillräckligt mycket eller så mycket som de är vana vid. Det kan i så fall ha gjort att de spelade med ett hårdare anslag vilket kan ha påverkat tekniken och tajmingen. Och andra sidan hade eleven möjlighet att spela ut och behövde inte oroa sig för att spela för starkt.

Min avsikt har bland annat varit att se om man med hjälp av inspelning gjorda under lektionen kan belysa och tydliggöra för eleven hans/hennes utveckling. Jag tänker mig detta i kontrast till att enbart dokumentera den färdiga slutprodukten, t.ex. en konsert. En konsert kan i en bemärkelse ses som en färdig produkt men kan också ses som en del i en längre och större utveckling. Men eftersom jag bara träffat eleverna vid två tillfällen och mer eller mindre kastade in dem i situationen så kanske deras upplevelse snarare har varit att varje inspelning som gjorts blivit som dokumentationen av "en färdig produkt".

Tack vare videoupptagningarna som gjorts på de fyra lektionerna har jag fått en stor mängd information att bearbeta. En del av informationen har på ett mer direkt plan rört studiens frågeställning, medan annan information kan ses som överskottsinformation. Jag kommer här att redogöra för en del av de kunskaper och insikter jag fått tack vare överskottsinformation.

Det första jag la märke till när jag studerade videoupptagningarna var hur jag talar. Jag använder mig ofta av ord som inte har någon egentlig betydelse, men som jag slänger ur mig likt ett verbalt ticks. Exempel på sådana ord kan vara "soft", "gött", "grymt" och "okej". Jag tror att det skulle vara bra för mig att öva på att uttrycka mig enkelt, klart och tydligt. Videofilmerna avslöjar hur jag tämligen ofta säger halva meningar, säger en sak och sedan gör något annat, påbörjar ett nytt resonemang innan jag avslutat det tidigare. Det borde vara ganska förvirrande för en elev och riskera att inverka negativt på min undervisning.

Jag skulle nog också kunna bli bättre på att låta allt ta sin tid. Situationer och moment som jag under lektionen upplevde som långa, kan vid videogranskning visa sig vara

mycket korta, ibland bara ett par sekunder. Ett exempel på det kan vara när ett samtal stannar av. Vid ett par tillfällen byter jag då ämne eller riktning på samtalet istället för att invänta elevens tankar och eventuella fortsättning, vilket jag borde göra. Jag tror även att det skulle vara bra för mig att bara ställa en fråga i taget i stället för, som det bland annat blev under Kalles första lektion, direkt ställa fyra frågor utan att invänta svaret på den första.

Jag är medveten om att jag med hjälp av videoinspelningarna kunna fokusera onaturligt mycket på allt som sades under lektionerna genom att studera samma dialoger ett flertal gånger. I verkliga livet talar vi inte alltid i hela perfekta meningar utan vi använder oss nog alla av avhuggna meningar och ord som får räknas som slang.

Tack vare videoupptagningarna kunde jag också mer ingående studera elevernas spel från en teknisk synvinkel vilket gav mig nya insikter och viktig information som jag kommer att ha användning av i min framtida undervisning.

Framtida forskning

Det skulle vara intressant att göra en studie där man använder sig av både ljud- och videoupptagningar, och där man på ett mer strukturerat sätt använder sig av dem för reflektion och analys, kanske i någon form av portfoliomethod. Man kanske kan använda sig mer av den moderna IT-tekniken? Man kan tänka sig att eleverna själva skulle kunna göra inspelningar hemma som de, tillsammans med en reflektion, publicerar på en intern eller extern hemsida knuten till skolan. Där skulle både läraren och andra elever kunna ge feedback och komma med idéer och tankar kring elevens spel. Kanske skulle läraren kunna hålla enskilda lektioner och grupplektioner "live" över Internet? Skulle det kunna var ett sätt att aktivera eleven även mellan de riktiga fysiska trumlektionerna?

REFERENSLISTA

Litteratur

Berrio García, Kenneth, Järnland, Johan, & Ottosson, Jonas (2003). *Hjälp till realistisk självbild i instrumentalundervisningen*. Projektarbete i samband med ITiS arbetslagsutbildning. Linköping: ITiS

Björndal, R. P. Cato (2005). *Det värderande ögat: Observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning*. Ljubljana, Slovenien: Liber. (Original publicerat 2002)

Forsell, Anna (Red.). (2005). *Boken om pedagogerna* (5:e upplagan). Falköping: Liber.

Grenholm, Andreas (2009). *Inspelning för utveckling: musklärares syn på inspelning som verktyg*. Stockholm: Kungliga Musikhögskolan. Examensarbete.

Horneman, Gustav & Jansson, Johan (2007). *Portfolions relevans för instrumentalundervisning*. Göteborg: Göteborgs universitet. (Examensarbete).

Lindström, Lars & Lindberg, Viveca (Red.). (2006). *Pedagogisk bedömning: Att dokumentera, bedöma och utveckla kunskap* (2:a upplagan). Stockholm: HLS

Nestander, David (2007). *Inspelning som pedagogisk metod*. Umeå: Umeå Universitet. Examensarbete.

Schenk, Robert (2000). *Spelrum: en metodikbok för sång- och instrumentalpedagoger* (2:a upplagan). Finland: Ejeby

Strandberg, Tommy (2007). *Varde ljud!: Om skapande i skolan musikundervisning efter 1945*. Umeå Universitet. Diss.

Styrdokument

Kursplan (2000). *Kursplan för MU1205 - Instrument/sång, nivå 1*. Internet: www.skolverket.se

Musik

Weckl, Dave & Patitucci, John (2003). *Ultimate Play-Along Drum Trax: Level 1*, USA: Manhattan Music.

Bilaga 1

Lektionsguide

Lektion 1

Lektionstid: 30 minuter

Dokumentation: Videokamera

Anonymitet: När videodokumentationerna analyseras och skrivs ut i text kommer alla personnamn att bytas ut. Även övrig information som på ett eller annat sätt kan röjja de medverkandes identitet kommer att tas bort eller bytas ut.

Arkivering: Videofilmerna kommer att raderas så snart uppsatsen är godkänd för publicering. En avkodad texttranskription av videofilmerna kommer att finnas med som bilaga i uppsatsen.

Arbetsgång:

Introduktion av lektionen

Förklara i stora drag vad lektionen kommer att gå ut på.

"Vi ska studera in/repa in en låt av Dave Weckl. Vi kommer jobba med låten idag 30 minuter och nästa vecka 30 minuter. Jag kommer att spela in dig alla gånger när du spelar till låten och vi kommer sedan tillsammans att lyssna igenom det vi spelat in. När vi lyssnat igenom inspelningen ska vi tillsammans diskutera hur du kan gå vidare med låten och ditt trumspel.

Vi kommer utgå ifrån följande musikaliska parametrar/element: puls, dynamik, storform, energi, "att vara tajt", "timeing", sväng. De utgör bara en grund för diskussionerna men samtalen får gärna ta andra vägar beroende på vad eleven känner är viktigt att samtala om efter varje inspelningssession. Jag kommer givetvis försöka att styra så att samtalen handlar om den inspelning vi lyssnat på.

Lyssna på låten

Vi lyssnar igenom hela låten en gång och följer samtidigt med i noterna.

Diskussion kring spelsätt och komp

Vi diskuterar vilket typ av komp som kan passa på låten.

Övning av kompet

1-5 minuters övning av kompet utan musik.

Inspelning 1.

En genomspelning och inspelning av låten.

Diskussion

Hur gick/kändes det?

Vi väljer ut en del av låten att börja att jobba med.

Exempel på frågor:
Beskriv inspelningen vi just gjorde.
Hur var din känsla när du spelade?
Beskriv vad som kändes bra.
Beskriv vad som kändes svårt.
Om du fick välja en del av låten som vi ska börja att öva lite mer noggrant, vilken del skulle det vara?

Lyssning av den utvalda delen, inkl trummor.

Diskussion

Vi samtalar kring det vi hör och kommer gemensamt fram till hur vi ska gå vidare med låten och trumspelet.

Exempel på frågor:
Varför valde du att börja med den här delen?
Kan du välja ut några specifika detaljer i den här delen som vi ska försöka förbättra?
Vad/hur gör vi för att förbättra dem?

Genomspelning

av den utvalda delen

Inspelning 2

Inspelning av den utvalda delen.

Diskussion

Hur gick/kändes det?

Tanken är att den här frågan inte ska bli för djuplodande, utan bara vara ett spontant uttryck för känslan under inspelningen. Grenholm (2009, s. 21) skriver om att den spontana känslan vid en inspelning kan skilja sig från hur man sedan upplever musiken när man lyssnar på det inspelade materialet i efterhand.

Lyssning av den utvalda delen, inkl trummor.

Diskussion

Vi samtalar kring det vi hör och kommer gemensamt fram till hur vi ska gå vidare med låten och trumspelet.

Exempel på frågor:
Beskriv vad du gjorde annorlunda nu, jämfört med förra inspelningen. Blev det som du hade tänkt dig? Varför/varför inte?
Är du klar med den delen nu eller finns det fler speltekniska och musikaliska detaljer att öva på?
Vad/hur gör vi för att förbättra dem?

Detta fortsätter så länge som lektionstiden tillåter.

När det återstår 10 minuter gör vi en sista inspelning av hela låten.

Inspelningarna formateras om till MP3 och mailas till eleven så att denne kan lyssna på tagningarna hemma. Även originalspåret utan trummor skickas till eleven.

Detta beror helt och håller på om låten är min egen eller om det är musik som är skyddad av upphovsrätt. Skyddad musik/inspelning kan jag givetvis inte dela med mig av hur som helst.

Läxan till nästa lektion blir att lyssna på och spela till låten hemma.

Detta beror helt och håller på om låten är min egen eller om det är musik som är skyddad av upphovsrätt. Skyddad musik/inspelning kan jag givetvis inte dela med mig av hur som helst.

Slut på lektionen....

Lektion 2

Lektionstid: 30 minuter

Dokumentation: Videokamera

Anonymitet: Se mall för lektion 1.

Arkivering: Se mall för lektion 1.

Arbetsgång:

Introduktion av lektionen

Förklara i stora drag vad lektionen kommer att gå ut på.

"Idag ska vi fortsätta vårt arbete med instuderingen av play'a long låten. Vi kommer precis som förra gången att göra inspelningar när du spelar till låten och vi kommer sedan tillsammans att lyssna igenom det vi spelat in. När vi lyssnat igenom inspelningen ska vi tillsammans diskutera hur du kan gå vidare med låten och ditt trumspel."

Samtala kort kring förra veckans inspelningar och kring eventuellt eget övande under veckan.

"Vi ska börja med att lyssna igenom den sista inspelningen vi gjorde förra veckan."

Musiklyssning.

"Får du några nya tankar kring låten och ditt trumspel nu när du lyssnar på det en vecka senare? Har du tänkt något hemma kring vad vi gjorde förra veckan?"

Citat och sammanfattning från förra veckan

Här kommer jag att läsa upp några citat från förra veckan. Både citat av eleven och mig, för att komma ihåg vad vi diskuterade förra veckan.

Var ska vi börja idag?

"Om du själv får välja, vilken del av låten vill du börja med idag?"

Diskussion kring spelsätt och komp

Vi diskuterar hur den ovan valda delen ska spelas.

Ev. övning av kompet

1-5 minuters övning av kompet utan musik.

Inspelning 1.

En genomspelning och inspelning av den valda delen av låten.

Diskussion

Hur gick/kändes det?

Vi väljer ut en del av låten att börja att jobba med.

Exempel på frågor:

Beskriv inspelningen vi just gjorde.

Hur var din känsla när du spelade?

Beskriv vad som kändes bra.

Beskriv vad som kändes svårt.

Om du fick välja en del av låten som vi ska börja att öva lite mer noggrant, vilken del skulle det vara?

Lyssning av den utvalda delen, inkl trummor.

Diskussion

Vi samtalar kring det vi hör och kommer gemensamt fram till hur vi ska gå vidare med låten och trumspellet.

Exempel på frågor:

Varför valde du att börja med den här delen?

Kan du välja ut några specifika detaljer i den här delen som vi ska försöka förbättra?

Vad/hur gör vi för att förbättra dem?

Genomspelning

av den utvalda delen

Inspelning 2

Inspelning av den utvalda delen.

Diskussion

Hur gick/kändes det?

Tanken är att den här frågan inte ska bli för djuplodande, utan bara vara ett spontant uttryck för känslan under inspelningen. Grenholm (2009, s. 21) skriver om att den spontana känslan vid en inspelning kan skilja sig från hur man sedan upplever musiken när man lyssnar på det inspelade materialet i efterhand.

Lyssning av den utvalda delen, inkl trummor.

Diskussion

Vi samtalar kring det vi hör och kommer gemensamt fram till hur vi ska gå vidare med låten och trumspelet.

Exempel på frågor:

Beskriv vad du gjorde annorlunda nu, jämfört med förra inspelningen. Blev det som du hade tänkt dig? Varför/varför inte?

Är du klar med den delen nu eller finns det fler speltekniska och musikaliska detaljer att öva på?

Vad/hur gör vi för att förbättra dem?

Detta fortsätter så länge som lektionstiden tillåter.

När det återstår 10 minuter gör vi en sista inspelning av hela låten.

Inspelningarna formateras om till MP3 och mailas till eleven så att denne kan lyssna på tagningarna hemma. Även originalsåret utan trummor skickas till eleven.

Detta beror helt och håller på om låten är min egen eller om det är musik som är skyddad av upphovsrätt. Skyddad musik/inspelning kan jag givetvis inte dela med mig av hur som helst.

Läxan till nästa lektion blir att lyssna på och spela till låten hemma.

Detta beror helt och håller på om låten är min egen eller om det är musik som är skyddad av upphovsrätt. Skyddad musik/inspelning kan jag givetvis inte dela med mig av hur som helst.

Slut på lektionen....